

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАНЛАР
АКАДЕМИЯСИ МИНТАҚАВИЙ БЎЛИМИ
ХОРАЗМ МАЪМУН АКАДЕМИЯСИ**

**ХОРАЗМ МАЪМУН
АКАДЕМИЯСИ
АХБОРОТНОМАСИ**

Ахборотнома ОАК Раёсатининг 2016-йил 29-декабрдаги 223/4-сон қарори билан биология, қишлоқ хўжалиги, тарих, иқтисодиёт, филология ва архитектура фанлари бўйича докторлик диссертациялари асосий илмий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган

2022-2

**Вестник Хорезмской академии Маъмуна
Издается с 2006 года**

Хива-2022

Зойирова Д.А. Чет тил ёзма нутқини ўқитишда юрист талабаларнинг дискурсив компетенциясини шакллантириш	446
Исмоилова Х. Бадий адабиётда исломий қадриятлар ва аёллар образи	449
Мамажонов А., Дадабаева Ш. Тилда қиёслаш муносабатининг суперсинтактик бутунлик орқали ифодаланиши	451
Мусирманова Ш. Ҳарбий терминларнинг сўзлардан фарқи	456
Муҳаммаджонова Г. Бадий адабиётда санъаткор аёл образи	458
Назарова Г.А. Инглиз тилининг ривожланишида ўзлашган сўзларнинг ўрни	461
Нуманов Ш.К. Лингвистические механизмы конструкции прямой речи	465
Пулатова У.С. Ошибки и трудности при переводе юридических текстов	467
Расулова З. Сехрли эртақларда тилсим	469
Рихсиева Л.А. Инглиз ва ўзбек тилларида геология соҳасидаги терминларнинг тематик таснифланиши	473
Сабинова Г.Б. Основные принципы лингвокультурологических концепций в лингвистике	476
Сапаева Р.Б. Ўзбек ва немис тилларида фразеологизмлар мувофиқлик даражалари ва омиллари	479
Сафарова З.Т. Ч. Диккенснинг “Дэвид Копперфильд” асарида “Тарбия романлари” га хос хусусиятлар таҳлили	484
Суннатиллаев К.Н. Қашқадарё вилояти никоҳ тўй маросими ва унинг тарбиявий аҳамияти	487
Тожибоева М.Р. Алишер Навоий асарларининг ўзбек тили ривожига қўшган ҳиссаси	491
Худайбердиева Л.С. Учебно англо-русский вокабуляр для чтения литературы по специальности как средство отбора и систематизации фармацевтической терминологии	494
Эрназарова Н.Х. Интернет матнлари таржимасининг ўзига хос хусусиятлари	496
КИМЁ ФАНЛАРИ	
Ҳайдарова Д.Р. Оловли ўт (<i>Phlomoidea nuda</i>) ўсимлигининг кимёвий таркиби ва айрим жигар касалликларида фойдаланиш	500
ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ	
Abdurakhmonov M., Tilavov D. Communicative language teaching and its influence on students' progress	503
Abduxalilova D.N. Boshlang'ich sinflarda o'zbek tili darslarida didaktik o'yinlardan foydalanishning ahamiyati	506
Alimbayeva Sh.A., Khusamiddinova M.M. Development of linguistic competences in students of higher educational institutions	509
Axmedova A.A. O'simliklar haqidagi rus topishmoqlarida metaforaning o'rnini	511
Azimbaeva R.Yu. innovative methods in teaching English language as an ESP at non-philological establishments	514
Berdiyeva M.X. Developing student's creative activity based on an integrative approach	517
Isroilov Sh.Sh. Sport to'garaklarining ijtimoiy ahamiyati	519
Karimova G.M. O'quvchilarda ekologik-estetik yondashuv asosida badiiy tafakkurini rivojlantirish texnologiyasi	521
Khakimova M.U., Zayniddinova Z.I. Creative pedagogical technologies in preschool education	523
Narziyeva I.Z. Siyosiy tilning o'zgarishi: stilistik asosda o'rganish	526
Nematova Z.T. Diagnostic assessment in language teaching and learning	528
Nematova G.A., Jurayev T.A. Pedagogical conditions for the formation of socio-cultural competence of students	530
Odinaeva N. Teaching english complex vocabulary using flashcards	533
O'sarova N.Ya., Ismailova H.I., Soliyeva M.N. Teaching English productive skills through context approach	535
Razakova M.T. Modern teaching of foreign languages using a communicative approach	539
Sanoyeva M. 8-sinf o'quvchilarini matn yaratishga o'rgatishda metodik tavsiyalar	541
Suyarova Z.Sh. Development of modern methodology of teaching English	543
Tadjiyeva S.U., Shadiyev A.X. O'quv ekskursiyasi - turizmni o'qitishning innovatsion usuli sifatida ...	547
Xusanova M.M. The most effective methods and technologies for teaching English	551
Ахмедова М.Э. Олий филологик таълимда ўқув топшириқларидан фойдаланишнинг лингвометодик ва дидактик хусусиятлари	553
Исроилов Ш.Ш. Спорт ўйинларида “ўнақайлар ва чапақайлар” ёки амбидекстр бўлиш афзалми?	556
Пирназаров Ғ.Н. Шарқ мутафаккирларининг маънавий меросда ёшларда ҳуқуқий маданиятни шакллантириш доир қарашлари	557
Раджабова Л.У. Методические приемы используемые на начальном этапе обучения русскому языку	561
Рахимбаева М.Р. Актуальные проблемы и пути их решения при подготовке специалистов в национальных ВУЗах Республики	564
Суюнов О.Ж. Социальные представления об уверенном поведении у студентов	566
Ҳолиқова Н., Нишоннов М. “Бир атомли спиртлар” мавзуси лабораториясига “Бумеранг” технологиясини қўллаш	570
Эргашева Ю.О. Педагогика - бу санъат	572

for the lessons. This makes students active participants in the learning process. As the education system sets itself the task of nurturing a free-thinking, well-rounded, mature person, in the future we, future teachers, will contribute to the more perfect development of ways to effectively use innovative technologies. possible.

REFERENCES:

1. Bekmuratova UB Abstract on "The use of innovative technologies in teaching English." Tashkent - 2012
2. Otaboeva, M. R. The use of modern innovative technologies in foreign language teaching and its effectiveness / M. R. Otaboeva. - Text: neposredstvennyy, elektronnyy // Molodoy uchenyy. - 2017. - № 4.2 (138.2). - S. 36–37. - URL: <https://moluch.ru/archive/138/39058/> (contact information: 27.04.2020)
3. N. Q. Xatamova, M.N.Mirzayeva. "Interactive methods used in english lessons" (methodical manual), Navoi, 2006, 40 pages.
4. M. Kholdorova, N. Fayziyeva, F. Rixsittilayeva. "Use of assistance in foreign language teaching". Tashkent: Tashkent State Pedagogical University named after Nizami, 2005
5. O. Hoshimov, I. Yakubov. "Methodology of teaching english" (textbook) Tashkent: Sharq Publishing House, 2003 Please, do not forget to quote correctly.
6. Muminova, F. M. Use of modern innovative technologies in teaching English / F. M. Muminova. - Text: neposredstvennyy // Molodoy uchenyy. - 2020. - № 18 (308). - S. 590-592. - URL: <https://moluch.ru/archive/308/69404/> (contact information: 20.11.2021).

UO'K 37.09

O'QUV EKSKURSIYASI - TURIZMNI O'QITISHNING INNOVATSION USULI SIFATIDA

S.U. Tadjiyeva, dotsent, Buxoro davlat universitet, Buxoro
A.X. Shadiyev, o'qituvchi, Buxoro davlat universiteti, Buxoro

Annotatsiya. Ushbu maqolaning maqsadi turizm va mehmondo'stlik sohasidagi ta'lim jarayonida o'quv ekskursiyadan foydalanishning metodologik jihatlarini o'rganishdir. Rasmiy va norasmiy ekskursiya joylarida tajriba o'rganish talabalarning qiziqishi, bilimi va motivatsiyasini oshiradi. Oldindan rejalashtirish, amalga oshirish va mulohaza yuritishda o'qituvchining roli ko'pincha ekskursiya talabalarga qanday ta'sir qilishini belgilaydi.

O'qituvchilar muvaffaqiyatli ekskursiyani tashkil etilishini o'rgansalar, talabalarda bu jarayon fanga qiziqishni rivojlantirishga imkon yaratadi, bu esa o'z navbatida, o'rganishni yaxshilash yoki fan savodxonligini oshirishga yordam beradi.

Kalit so'zlar: innovatsion ta'lim, turizm, ekskursiya, amiliy ko'nikma, kashfiyot.

Аннотация. Целью данной статьи является исследование методических аспектов использования ознакомительных поездок в образовательный процесс в сфере туризма и гостеприимства. Опыт обучения в формальных и неформальных поездках повышает интерес, знания и мотивацию студентов. Роль учителя в планировании, реализации и своевременном рассуждении часто определяет, как экскурсия повлияет на учеников. Когда учителя узнают, как развивать и организовывать успешные поездки, они позволяют учащимся развивать интерес к науке, что, в свою очередь, приводит к улучшению обучения или повышению научной грамотности.

Ключевые слова: инновационное образование, туризм, экскурсия, практические навыки, открытие.

Abstract. The purpose of this article is to study the methodological aspects of the use of study tours in the educational process in the field of tourism and hospitality. Experience learning in formal and informal field trips increases students' interest, knowledge, and motivation. The teacher's role in planning, implementing, and reasoning in advance often determines how the tour will affect students. When teachers learn how to develop and organize successful travel, they allow students to develop an interest in science, which in turn leads to improved learning or increased science literacy.

Key words: innovative education, tourism, excursion, practical skills, discovery.

O'zbekistonda turizm sohasi jadal rivojlanish bosqichida. Davlat tomonidan turizm biznesi qo'llab-quvvatlanib, turizm infratuzilmasi yaxshilandi hamda turistik rasmiyatchiliklarni

soddalashtirish chora tadbirlari amalga oshirilyapti. Shu bilan birga, soha yuqori malakali kadrlarga katta ehtiyojni talab etmoqda. Bugungi kunda respublikamizning bir qancha oliy o'quv yurtlarida turizm sohasi uchun yuqori malakali mutaxassislari tayyorlanadi. Respublika oliy ta'lim tizimida ham bir qator tub o'zgarishlar amalga oshirildi, jumladan kredit-modul tizimi joriy etilib, ta'lim jarayonini raqamlashtirish ishlari olib borilmoqda. Ta'lim jarayoni doimo unga zamonaviy jamiyat taraqqiyoti talablariga javob beradigan yangi elementlarni kiritish orqali takomillashtiriladi, ya'ni, ushbu faoliyat sohasiga innovatsiyalarni joriy etishning uzluksiz jarayoni sodir bo'lishini fikrimiz dalili sifatida keltirishimiz mumkin. Talabalarning o'quv jarayonida olgan bilimlari haqiqatdan ajralmas bo'lishi va hozirgi mintaqaviy turizm resurslari, infratuzilmasi va istiqbolli ekskursiya maskanlarining mavjudligini hisobga olinishi lozim.

Bizning fikrimizcha, turistik kadrlar tayyorlashning o'ziga xos pedagogik jarayoniga e'tibor qaratish zarur bo'lib, unda o'qitishni tashkil etish innovatsion shakllar va usullarni o'z ichiga olishi maqsadga muvofiqdir.

Bo'lajak turizm sohasi mutaxassislari ma'ruza, seminar va amaliy mashg'ulotlar jarayonida maxsus bilim, ko'nikma va malakalarni egallaydilar. Ma'ruzalarda talabalar turizmning tashkiliy-metodik jihatlarini qamrab olgan nazariy bilimlarni oladilar. Seminarlarda esa talabalar mantiqiy fikrlash va tahlil qilish qobiliyatini rivojlantiradilar. Ta'lim turizm industriyasini zamonaviy rivojlantirish vazifalariga javob berishi kerak. Shuning uchun turizm sohasida innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanish, birinchi navbatda, amaliyotga yo'naltirilgan bo'lishi lozim. Shu munosabat bilan o'quv jarayonida nazariy bilimlar bilan bir qatorda tabiiy landshaftlar va madaniy-tarixiy hududlarning o'ziga xos xususiyatlari bilan tanishtirishga ham e'tibor qaratish zarurdir.

Zamonaviy jamiyat taraqqiyoti talablariga javob beradigan yangi elementlarni joriy etish orqali asosiy ta'lim texnologiyalari va ularning tarkibiy qismlaridan foydalanish jarayoni doimiy ravishda takomillashtiriladi. Shunday qilib, biz ushbu faoliyat sohasiga innovatsiyalarni joriy etishning uzluksizligi haqida gapirishimiz mumkin.

Ekskursiyalar – auditoriyada muvaffaqiyatli namoyish qilib bo'lmaydigan bir mavzuni bevosita o'rganish uchun auditoriyadan tashqari o'qitishning maxsus shakli hisoblanadi. Ekskursiyaning maqsadi o'quv dasturlarining vazifalari asosida belgilanishi kerakligi; ekskursiyalar tabiiy, madaniy, tarixiy va iqtisodiy joylarga tashrif buyurish bilan amalga oshirilishi; joy, mavzu, davomiylik va boshqa mezonlarga ko'ra ekskursiya turlari keng bo'lishi va ekskursiyalarning turi va xususiyatiga qarab, ularni to'g'ri tashkil etish va rejalashtirilishi; ekskursiyalardan so'ng yakuniy va qo'shimcha topshiriq berilishi bilan takomillashadi.

Har qanday fanni o'zlashtirishda talabalar ekskursiyalardan foyda olishlari - ekskursiyalar talabalarga darsdan farqli his-tuyg'ular va ko'nikmalarni; kuzatish va izohlash, sinfda muhokama qilingan usullarni qo'llash, kelgusi tadqiqot uchun ma'lumotlarni yig'ish va hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish imkonini beradi.

Ekskursiyalar har xil ehtiyojlarni qondirishi, chuqur va faol o'rganishni osonlashtirishi nuqtai nazaridan turli shakllarda bo'lishi mumkin. Ekskursiyalarning kutilgan ta'lim natijalari quyidagi besh yo'nalishga bo'linadi:

- Ijtimoiy va shaxsiy qobiliyatlarni rivojlantirish;
- Kuzatish va idrok etish malakalarini rivojlantirish;
- Treningning dolzarbligi va mazmunini oshirish;
- Haqiqiy dunyoda birinchi qo'l tajriba bilan ta'minlash;
- Ichki motivatsiya va fanga qiziqishni orttirish.

Oliy ta'lim muassasasining o'quv jarayonida ekskursiyalar ((yoki joylarda o'qitish) yuqoridagi ko'plab maqsadlarga erishishda samarali vosita sifatida namoyon bo'lishi mumkin.

Ekskursiyani o'tkazishda o'quv maqsadlariga to'liqroq erishish uchun, bizning fikrimizcha, quyidagi uslubiy ko'rsatmalarga rioya etish zarur:

1) **Maqsad** – qo'yidagi savollarga javob bo'lishi kerak: 1) nima uchun ekskursiya o'rganishning eng yaxshi usuli va 2) talabalar bu sayohatdan nimani o'rganadilar? Ideal holda, bu ekskursiya fanning ish dasturida (sillabusda) rejalashtirilishi zarur.

2) **Tayyorlash va rejalashtirish.** Ekskursiyani rejalashtirish o'quv dasturini ishlab chiqishdan boshlanib, aniq o'quv maqsadlarini, ya'ni ekskursiya davomida o'quvchilar egallaydigan bilim, ko'nikmalarni, shuningdek, bu yutuqlar ularga butun o'quv dasturini o'zlashtirishda qanday yordam berishini o'z ichiga olishi kerak.

3) **Haqiqiylik.** Ekskursiyalarning afzalliklaridan biri shundaki, ular talabalarga nazariy bilimlarni real sharoitda qo'llash imkoniyatini beradi.

4) **Refleksiya.** Refleksiya o'quvchilarga o'zlarining ekskursiya tajribasini tashkil qilish va aks ettirish imkoniyatini beradi. Tajribaning ma'lum bir chegarasiga erishilgandan so'ng, fikrlash qo'shimcha tajribadan ko'ra ko'proq tushunishga yordam beradi. Mulohazalar insholar, imtihon savollari, ekskursiya ma'lumotlarini tahlil qilish hisobotlari, maqolalar, tanqidiy sayohat sharhlari va boshqa shaklida bo'lishi mumkin. Mobil qurilmalarda ma'lumotlarni yig'ish va almashish uchun ko'plab mexanizmlar mavjud. Talabalar ushbu qurilmalardan sayohat paytida yoki mustaqil ravishda ma'lum bir joyga mo'ljallangan kontent yaratish uchun foydalanishlari mumkin.

5) **Oriantatsiya va trening.** Ma'lumot berish va ekskursiyani diqqat bilan tashkil etish talabalarga tajribani to'liq baholashga va ularning kutganlarini qondirishga yordam beradi.

- Sayohat marshruti. Sinov safari sizni ko'plab noxush kutilmagan hodisalardan qutqaradi.

- Talabalar uchun zaruriy ma'lumotlar:

- sayohat maqsadining aniq bayoni;

- ekskursiya davomida talabalarining xulq-atvor qoidalarini ishlab chiqish (dastlabki tayyorgarlik - ekskursiya davomida nazariy materialni, shuningdek, intizomiy eslatmalarni yoki boshqa amaliy ko'nikmalarni o'rganish).

- Salomatlik va xavfsizlik:

- talabalar yo'qolgan yoki boshqa favqulodda vaziyatlarda talabalar va o'qituvchilar o'rtasida aloqa ma'lumotlarini almashish;

- tez yordam xizmatlari, militsiyaning aloqa ma'lumotlari;

- Logistika:

- uchrashuv va qaytish vaqti / sanasi / joyi;

- ovqatlanish rejasi;

- ob-havo prognozini tekshiring va o'quvchilardan shunga mos ravishda rejalashtirishni so'rang.

Kun davomida yetarlicha oziq-ovqat borligiga ishonch hosil qiling.

6) **Monitoring va doimiy takomillashuv** - o'qitish samaradorligini baholash va talabalar fanni o'z vaqtida (oxirida emas) tushunishi, o'quv va ta'lim jarayonida sodir bo'lgan muammolarni darhol hal qilish uchun mo'ljallangan. Bu jarayon o'qituvchilar uchun mo'ljallangan aloqa almashinuvini amalga oshiradi. Talabalarining fikr-mulohazalari kelajakda o'quvchilarga ta'lim maqsadlariga erishishda yordam berish uchun o'qitish uslubini o'zgartirishga yordam beradi.

7) **Baholash** - o'quvchilar ekskursiyadan nimani olishlari kutilayotgani haqida aniq tushunchaga ega bo'lish va istiqbolli bilim / ko'nikma / xatti-harakatlardagi yutuqlarni o'lchash usullarini ishlab chiqishi lozim. Bular testlar, taqdimotlar, insholar, ekskursiya loyihalari, qisqa savol javoblari, dala tadqiqotlari va boshqalar bo'lishi mumkin.

8) **Iqror** – o'quvchilarning bilim va kashfiyotlari tan olinishi kerak. Mulohaza va baholash, umumiy yoki maxsus, o'quvchilarga erishgan yutuqlarini tushunish va nishonlashda yordam berish.

O'quv safarlarida qatnashgan talabalar quyidagi afzalliklarga ega bo'ladilar:

- fanga qiziqish va ixtisoslikka ta'sirning oshishi;

- kontseptual bilimlarning takomillashtirilishi;

- kurs mazmunini tushunish, kurs samaradorligi va fanga qiziqishni yaxshilash;

- kursda o'qituvchilar va talabalar bilan aloqa, kompetentsiya va ichki motivatsiyaning oshishi.

Maqsad, ko'zda tutilgan natija va mazmuniga ko'ra o'quv ekskursiyalari quyidagi turlarga bo'linadi:

Birlamchi ma'lumotlarni to'plash / birlamchi manbalarga tashrif buyurish - Talabalar va o'qituvchilar oldindan aytib bo'lmaydigan o'quv natijalari bilan yangi muhitda ma'lumotlarni to'playdi. Mavzu materialini singdirish o'quvchilarga ma'lumotlarni to'plash va talqin qilish jarayonining haqiqiylikini his qilishlari uchun chuqurroq o'rganish imkonini yaratadi. Trenerlar

moslashuvchan bo'lishi va qiyin yoki samarasiz natijalarni boshqarishga tayyor bo'lishlari kerak - masalan, agar ma'lumotlar hech qanday muhim natijani ko'rsatmasa (yoki murabbiyning dastlabki bashoratlariga zid bo'lgan natijani taqdim etsa). Biroq, bu tajriba talabalarni o'qitish uchun eng yuqori salohiyatga ega bo'lishi mumkin, chunki u ma'lum ma'noda yangi bilimlarni yaratadi.

Yo'naltirilgan kashfiyot - guruh o'qituvchiga tanish bo'lgan, lekin talabalar uchun yangi bo'lgan hududga tashrif buyuradi va o'qituvchi talabalarni mo'ljallangan natijani kashf etishga olib keladigan tadbirlarni rejalashtiradi. Talabalar kursning nazariy qismida o'rgangan ko'nikmalar va tushunchalardan foydalanishlari va o'rganishga yordam berish uchun ularni yangi sharoitlarda qo'llashlari kerak. O'qituvchilar o'zlarining topshiriqlari va savollarining talabalarga tadqiqot va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish kabi yuqori darajadagi ko'nikmalarni rivojlantirishga qanday yordam berishini hisobga olishlari zarur. Ushbu uslub ko'p vaqt talab qiladigan va o'qituvchidan katta salohiyat talab qilganligi sababli, kontseptual jihatdan murakkab yoki ayniqsa muhim kurs materialini o'rgatish uchun eng yaxshisidir.

"Yo'naltirilgan kashfiyot" atamasi o'quvchilar bilimlarni ochishda faol ishtirok etadigan ta'lim sohasini anglatadi. Ushbu metodni pedagogik asosi shundan iboratki, agar o'quvchilar bilimni o'zlari kashf qilsalar, ular o'zlari uchun asosiy tushunchalarini yaratish va qo'shish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Maxsus tadbirlar - kurs mazmuni yoki maqsadlariga mos keladigan konferentsiya yoki maxsus tadbirga sayohat qilishdir. O'qituvchi tadbir davomida o'quvchilarning so'zlarini va harakatlarini to'liq nazorat qila olmaydi. O'qituvchi uchun moslashuvchanlik darajasi va o'quvchilarning yetukligi ushbu tadbirlarni sinf jadvaliga moslashtirishga yordam beradi. O'qituvchilar o'quvchilarga mo'ljallangan ta'lim natijalariga erishishda yordam berish uchun mashg'ulotdan oldin va undan keyingi darslarni o'tkazishga tayyor bo'lishlari kerak.

Buxoro davlat universitetida Turizm bakalavr yo'nalishi talabalariga Ekskursiya xizmatlarini tashkil etish, Mehmonxona biznesi, Ekologik turizm fanlarining amaliy mashg'ulotlarini o'tkazishning misoli tariqasida Buxoro viloyatida joylashgan turistik maskanlarga - turli profildagi muzeylar, me'moriy majmualar, madrasa va masjidlar, mehmonxonalar, Jayron ekomarkaziga ekskursiyalarni tashkil qilishni taklif etamiz.

Talabalar ma'lum bir vaqtda universitetga yig'ilib, o'qituvchi rahbarligida ekskursiya ob'ektiga boradilar. Ekskursiya davomida talabalar obyektlar bilan tanishadilar va gidning tushuntirishlarini tinglaydilar, hikoya va kuzatishlarni jarayon davomida qayd etib boradilar, hisobot uchun illyustrativ material to'playdilar.

Mehmonxonalarda xodimlar talabalar uchun ekskursiyalar o'tkazadilar, tashriflar davomida asosiy xizmatlarning faoliyati, xizmat ko'rsatish jarayonlarini tashkil etish va boshqarish, mehmonxona sanoatida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish, xonalarning soni va xodimlarning ish sharoitlari, bozor iqtisodiyoti sharoitida mehmonxonalar faoliyatining o'ziga xosligi bilan tanishtiradilar.

Ekskursiyadan so'ng umumlashtiruvchi yakuniy dars o'tkaziladi. Talabalar o'z taassurotlari bilan o'rtoqlashadilar, o'qituvchi ekskursiya oldidan qo'ygan savollariga javob beradilar:

- qanday noyob faktlar bilan tanishganligi;
- ularning ekskursiyadan kutganlari o'qlandimi;
- xodimlarning malakasi ularni qoniqtiradimi;
- shunga o'xshash ekskursiyani o'tkazishda nimani boshqacha qilish mumkin; shundan so'ng ekskursiya to'g'risida yozma hisobot tuziladi, unga fotosuratlar va bukletlar ilova qilinadi.

Universitetdan tashqarida barcha amaliy mashg'ulotlarni tugatgan har bir talabaning yakuniy ishi Buxoro viloyatining eski shahar yoki ma'lum turistik obyekti bo'ylab o'zi ishlab chiqqan ekskursiya sifatida namoyon bo'ladi. Talaba o'qituvchi rahbarligida marshrutni oldindan tanlab, obyektlarni tanlaydi, texnologik xaritaning tuzadi, "Gid portfolio" ga kerakli materialni to'playdi, amaliy mashg'ulotlarda olgan bilimlaridan foydalangan holda individual matn yozadi.

Diqqatga sazovor joylarga tashrif talabalarining kognitiv qobiliyatlari, bilimlari, qiziqishlari va kelajakdagi martabalariga ijobiy ta'sir ko'rsatish potensialiga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Макринова Е. И., Шокова Е. А., Святая Е. О. Экскурсия как метод интерактивного обучения профессиональным дисциплинам в сфере туризма и гостиничного сервиса //Наука и образование: новое время. – 2016. – №. 2. – С. 257-260.

2. Qayimova Z. Turizm sohasida mutaxassislarni tayyorlashning oziga xos xususiyatlari //Центр научных публикаций (buxdu.uz). – 2021. – Т. 6. – №. 6.

3. Ashurova M. Бухоро вилояти табиий-иқтисодий салоҳиятини туризм ривожига таъсири //центр научных публикаций (buxdu.uz). – 2020. – Т. 1. – №. 1.

UDC 37.02

THE MOST EFFECTIVE METHODS AND TECHNOLOGIES FOR TEACHING ENGLISH

M.M. Xusanova, teacher, Uzbek State World Languages University, Tashkent

Annotatsiya. Ushbu maqolada Ingliz tili va uni o'rganishda foydalaniladigan zamonaviy ta'lim texnologiyalari yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: til, ingliz tili, AKT, ta'lim texnologiyalari, loyiha, innovatsiya, interaktiv metodlar.

Аннотация. В этой статье рассматриваются английский язык и современные образовательные технологии, используемые при его изучении.

Ключевые слова: язык, английский язык, ИКТ, образовательные технологии, проект, Инновации, интерактивные методы.

Abstract. this article covers the English language and modern educational technology used in its study.

Keywords: language, English, ICT, Educational Technology, Project, Innovation, interaktiv techniques.

Language is the main means of communication, without it is difficult to imagine the existence and development of human society. Today, in one circuit, where there are great changes in social relations in our world, communication means of communication (information technology) require the development of communicative skills of students, which in the process of interaction with other participants of communication should be able to exchange views in different situations, the correct use of the norms of language and speech.

In such circumstances, the main goal of a foreign language is the formation of communicative abilities, that is, the person and culture in a foreign language are required to carry out communication. At this stage of school education, there are significant changes that cover almost all aspects of the pedagogical process. They set specific goals and objectives for the educational process. One of the main tasks is to improve the pedagogical skills of the teacher by mastering these modern teaching and educational technologies. With the application of any new technologies, new pedagogical ideas of the teacher begin: the clarity of the systematic, methodological language, the emergence of a clear tactic in the teaching methodology.

The most important task of the educational process is the personal interest of the student. To obtain the planned results, it is necessary to know which technologies should be used in the educational process. Obviously, no matter how perfect the use of any specific educational technology may be, it does not create the most effective conditions for the identification and development of students' skills.

Pedagogical (educational) technology-is said to be a well-thought-out model of educational and pedagogical activity, together with a favorable environment for students and teachers to design, organize and conduct the educational process. Pedagogical technology involves the implementation of a fully controlled idea of the educational process [1]. Modern educational technologies include:

- development;
- to study the problems;
- multi-level education;
- collective education system;
- technological study of inventive problems;
- research methods in teaching;
- methods of teaching the project.

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИ
МИНТАҚАВИЙ БЎЛИМИ
ХОРАЗМ МАЪМУН АКАДЕМИЯСИ**

**ХОРАЗМ МАЪМУН АКАДЕМИЯСИ
АХБОРОТНОМАСИ**

**№2 (86)
2022 й., февраль**

Ўзбекча матн муҳаррири:

Русча матн муҳаррири:

Инглизча матн муҳаррири:

Мусахҳиҳ:

Техник муҳаррир:

Рўзметов Дилшод

Ҳасанов Шодлик

Мадаминов Руслан, Ламерс Жон

Ўрозбоев Абдулла

Шомуродов Журъат

“Хоразм Маъмун академияси ахборотномаси” Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги Хоразм вилоят бошқармасида рўйхатдан ўтган. Гувоҳнома № 13-023

Теришга берилди: 07.02.2022
Босишга рухсат этилди: 15.02.2022.
Қоғоз бичими: 60x84 1/8. Адади 70.
Ҳажми 20 б.т. Буюртма: № 2-Т

Хоразм Маъмун академияси ноширлик бўлими
220900, Хива, Марказ-1
Тел/факс: (0 362) 226-20-28
E-mail: mamun-axborotnoma@academy.uz
xma_axborotnomasi@mail.ru

(+998) 97-458-28-18